de groene ruimte

Nader onderzoek plangebied Insulindeblok, Amsterdam

de groene ruimte

Nader onderzoek plangebied Insulindeblok, Amsterdam

Colofon

Titel	Nader onderzoek plangebied Insulindeblok, Amsterdam
Projectnummer	12364
Opdrachtgever	D. Van Geemen & Zn BV Oosterweg M20 1482 AJ PURMER
Datum	9 november 2012
Status rapport	Eindversie / Definitief
Bestand	12364 - eind.wpd
Opdrachtnemer	De Groene Ruimte BV Postbus 400 6700 AK Wageningen tel. 0317-423969 fax 0317-418758 dgr@dgr.nl www.dgr.nl
Handtekening voor akkoord directie	Naam : ir. P.A.F.M. Reijbroek Handtekening:
Auteursrecht	De auteursrechten van dit rapport rusten bij zowel opdrachtgever als opdrachtnemer, tenzij schriftelijk anders is/wordt overeengekomen. Alleen degenen bij wie het auteursrecht rust zijn gerechtigd het rapport voor eigen gebruik te vermenigvuldigen, te verspreiden of toe te passen, alsook om het ter informatie aan derden openbaar te maken tegen onderling (= zij bij wie het auteursrecht rust) overeengekomen voorwaarden (kosten, citeren, gebruiken, wijzigen etc).
Aansprakelijkheid	Raadpleging van en eventuele verdere handelingen met/op basis van het door De Groene Ruimte BV geleverde product vallen buiten elke verantwoordelijkheid van opdrachtgever en/of De Groene Ruimte BV.

INHOUD

1. INLEIDING 3

3. RESULTATEN NADER ONDERZOEK 7
   3.1. Vleermuizen 7
   3.2. Vogels 8

4. CONCLUSIES EN ADVIEZEN 11
   4.1. Conclusies 11
   4.2. Adviezen 11

BRONNEN 13

1. INLEIDING

In opdracht van D. van Geemen & Zn BV te Purmer heeft De Groene Ruimte BV in mei 2012 een ecologische quickscan ingevolge de Flora- en faunawet (FF-wet) uitgevoerd voor het plangebied Insulindeblok te Amsterdam (De Groene Ruimte, 2012).

Het plangebied betreft een aantal woningen in bebouwing van vier en vijf woonlagen. Het plangebied ligt aan respectievelijk de Riouwstraat, de Insulindeweg, de Celebesstraat en de Tweede Atjehstraat. Het onderzoeksgebied (= plangebied) is naar schatting 0,3 ha groot. De ingreep betreft de sloop van de bestaande bebouwing, gevolgd door nieuwbouw en is in het kader van de FF-wet aan te duiden als een 'ruimtelijke inrichting of ontwikkeling'. Een uitgebreide beschrijving van het plangebied en de ingreep is opgenomen in de rapportage van de quickscan.

Uit de quickscan kwam naar voren dat door de ingreep mogelijk vleermuizen, Huismussen en Gierzwaluwen worden verstoord. Om uitsluitsel te krijgen over de aanwezigheid en de functie van het plangebied voor de betreffende soorten is in de zomer van 2012 een gericht onderzoek uitgevoerd. Dit nader onderzoek is in onderaanneming uitgevoerd door Van Bochove Ecologisch Onderzoek, onder verantwoordelijkheid van De Groene Ruimte, in opdracht van D. van Geemen & Zn BV.

In deze rapportage zijn de resultaten verwoord van het nader onderzoek.

Plangebied (bron: Google Earth)

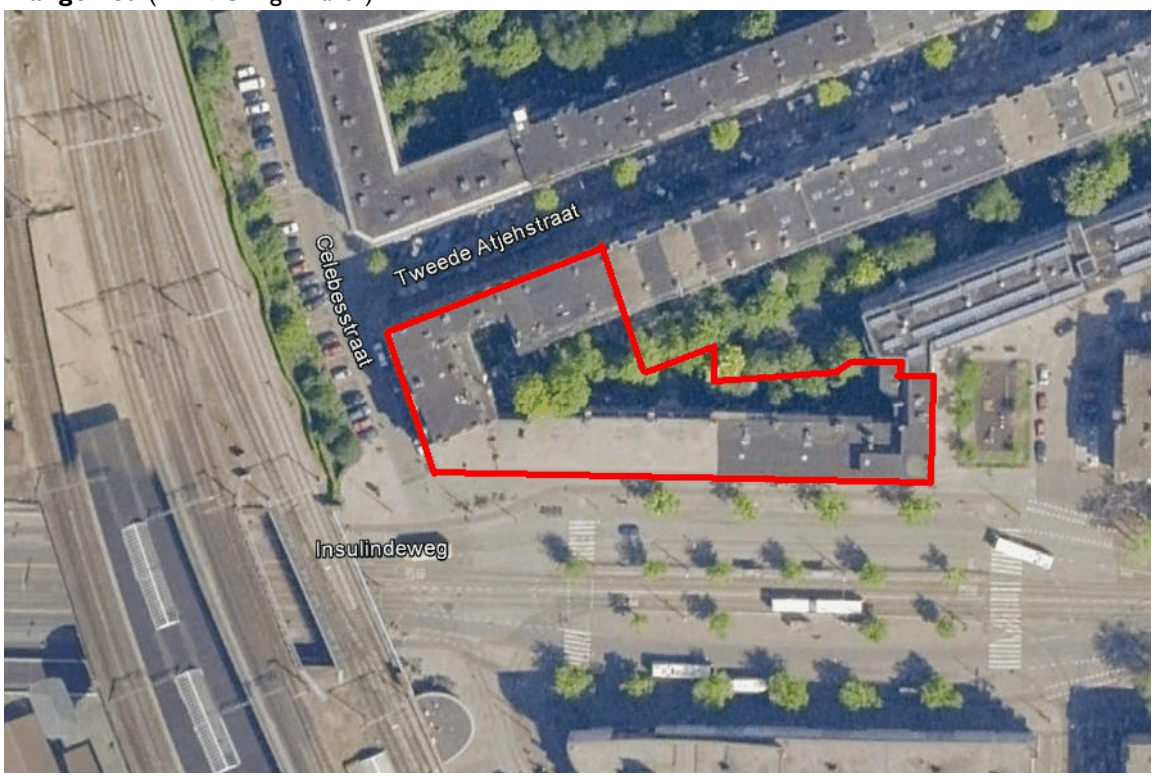

2. WERKWIJZE EN UITVOERING

In totaal hebben vier veldbezoeken plaatsgevonden door een ervaren ecoloog[1)] verspreid over de periode juni - september 2012. Tijdens alle bezoeken zijn vleermuizen geïnventariseerd. Het bezoek op 28 juni 2012 was ook gericht op Huismus. Het bezoek op 5 juli 2012 was ook gericht op Gierzwaluw. Ook tijdens de andere bezoeken is gelet op Gierzwaluw en Huismus. De weersomstandigheden tijdens de veldbezoeken zijn opgenomen in de onderstaande tabel.

Veldbezoeken

Datum	Tijd	Bewolking	Wind	Temperatuur
28 juni 2012	18.15u. - 0.00u.	Bewolkt	Zwak	24 °C
5 juli 2012	2.30u. - 7.30u.	Bewolkt	Matig	15 °C
5 september 2012	20.15u. - 23.00u.	Half bewolkt	Zwak	15 °C
16 september 2012	21.00u. - 23.30u.	Half bewolkt	Zwak	14 °C

Voor de inventarisatie is kennis genomen van de soortenstandaard van Gewone dwergvleermuis, Huismus en Gierzwaluw (Dienst Regelingen, 2011a, 2011b en 2011c) en het protocol voor vleermuisonderzoek van het Netwerk Groene Bureaus (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, 2012).

Tijdens de veldbezoeken is het plangebied doorkruist, waarbij zowel de zijde aan de omliggende straten als de binnentuin zijn bezocht. Ook de directe omgeving is onderzocht.

Vleermuizen zijn met behulp van een batdetector (Petterson D240x) en op zicht geïnventariseerd. Er was apparatuur (Roland Edirol R-09H) beschikbaar, waarmee geluidsopnamen van de batdetector kunnen worden gemaakt en geanalyseerd in Batsound. Tijdens de in- en uitvliegtijden is gelet op zwermende en in- of uitvliegende vleermuizen bij de gebouwen in het plangebied. Ook zijn foeragerende of passerende vleermuizen geïnventariseerd. De functie van de bebouwing is genoteerd.

Tijdens de veldbezoeken is gericht gezocht naar (sporen van) Huismussen en Gierzwaluwen door middel van geluid- en zichtwaarnemingen.

---

1) C. van Bochove, BSc.

3. RESULTATEN NADER ONDERZOEK

3.1. Vleermuizen

Gewone dwergvleermuis

Tijdens alle veldbezoeken zijn Gewone dwergvleermuizen langsvliegend of foeragerend in het plangebied waargenomen. Er zijn geen vaste verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuizen vastgesteld. Gezien de aard en de hoeveelheid van de waarnemingen, betreft het geen essentieel foerageergebied of vliegroute.

Ruige dwergvleermuis

Tijdens beide bezoeken in het najaar zijn Ruige dwergvleermuizen vliegend in het plangebied waargenomen. Er zijn geen vaste verblijfplaatsen van Ruige dwergvleermuizen vastgesteld. Gezien de aard en de hoeveelheid van de waarnemingen, betreft het geen essentieel foerageergebied of vliegroute.

Waarnemingen vleermuizen (bron: Van Bochove, 2012)

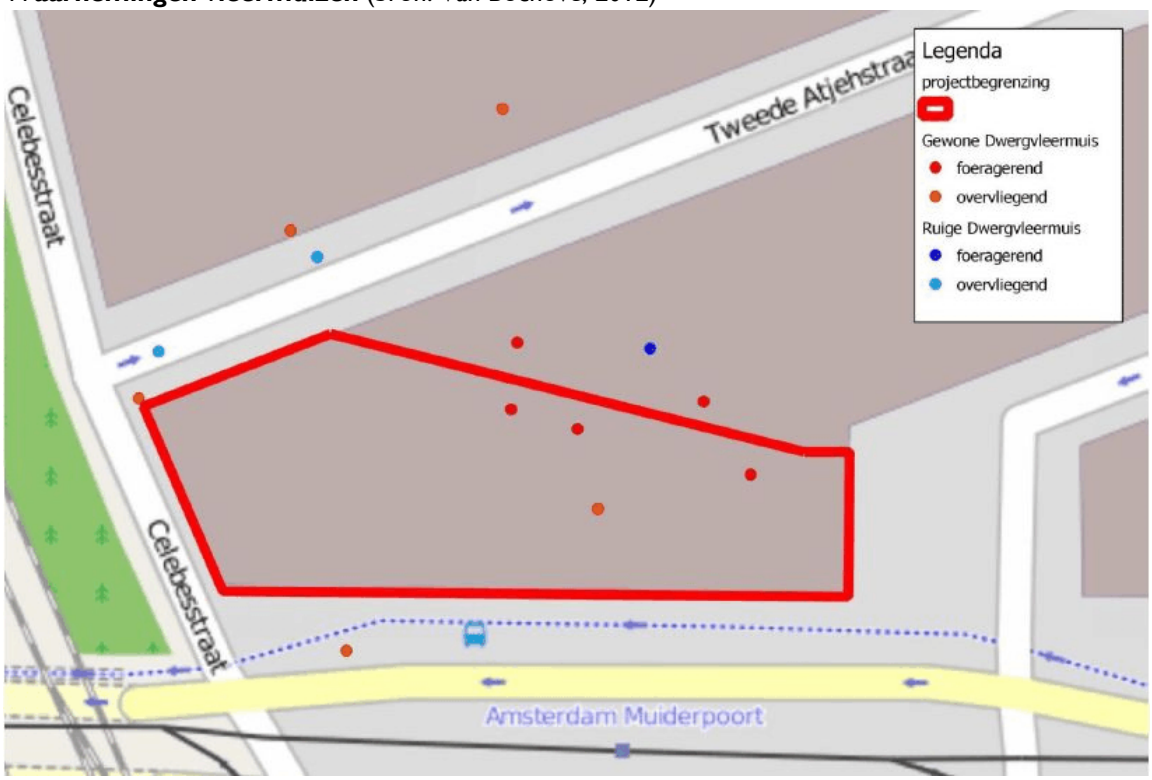

3.2. Vogels

Huismus

Er zijn geen Huismussen aangetroffen in het plangebied. Waarschijnlijk komt dit doordat veel mensen netten over hun balkon hebben gespannen, wat de nestgelegendheid voor Huismus beperkt. Geconcludeerd wordt dat de Huismus geen jaarrond beschermde nesten in het plangebied heeft. Wel zijn er Huismussen en nesten aangetroffen in de omgeving van het plangebied, bijvoorbeeld langs het spoor en de andere zijde van de Insulindestraat. Het valt niet geheel uit te sluiten dat er in de toekomst ook in het plangebied nesten worden gebouwd door Huismus.

Gierzwaluw

Er zijn in totaal circa acht Gierzwaluwen laagvliegend waargenomen in de Tweede Atjehstraat. In totaal zijn er drie jaarrond beschermde nesten aangetroffen aan de noordzijde van de gebouwen in het plangebied, langs de Tweede Atjehstraat. Ook in de omgeving zijn nesten van Gierzwaluw aangetroffen. De dieren lijken echter een voorkeur te hebben voor de gebouwen in het plangebied.

Meest oostelijke nest van Gierzwaluw (bron: Van Bochove, 2012)

Middelste nest van Gierzwaluw (bron: Van Bochove, 2012)

Meest westelijke nest van Gierzwaluw (bron: Van Bochove, 2012)

Nesten van Gierzwaluw in plangebied

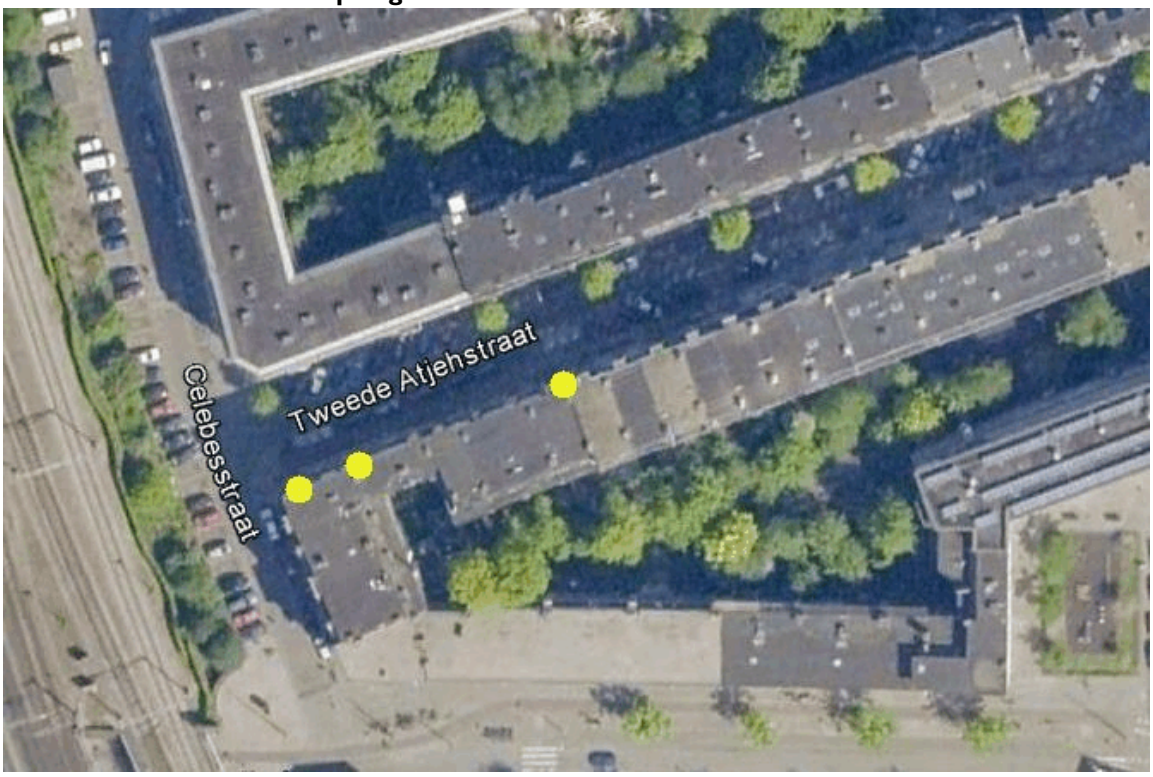

Overige soorten

Er is een broedgeval van Koolmees in het plangebied waargenomen. Ook Vink en Merel zijn aangetroffen; mogelijk broeden deze soorten ook in het plangebied. Andere stadsvogels, zoals Stadsduif, zijn niet waargenomen maar broeden mogelijk wel in het plangebied.

4. CONCLUSIES EN ADVIEZEN

4.1. Conclusies

Vleermuizen

- Er zijn geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen waargenomen in het plangebied.
- Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis zijn vliegend en foeragerend in het plangebied waargenomen. Gezien de schaal en de aard van het plangebied, betreft het echter geen essentieel foerageergebied of vliegroute voor beide soorten.

Vogels

- Er zijn drie jaarrond beschermde nesten van Gierzwaluw aangetroffen in het plangebied. Deze nesten zullen worden verstoord door de ingreep.
- Er zijn geen (nesten van) Huismussen aangetroffen in het plangebied. Huismus wordt niet verstoord door de ingreep. Het wordt niet verwacht, maar valt niet geheel uit te sluiten dat er in de toekomst (komend broedseizoen) door Huismus nieuwe nesten worden gebouwd.
- Gedurende het nader onderzoek is een broedgeval van Koolmees aangetroffen in het plangebied. Er kunnen ook van andere soorten broedgevallen voorkomen in het plangebied. Broedgevallen mogen niet worden verstoord.

4.2. Adviezen

- Er zijn mitigerende maatregelen en/of nieuwe voorzieningen voor Gierzwaluw noodzakelijk tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie.
- Momenteel zijn er geen jaarrond beschermde nesten van Huismus aanwezig in het plangebied. Mogelijk zijn er maatregelen nodig om te voorkómen dat Huismus gaat broeden in het plangebied.
- Geadviseerd wordt om een ontheffing (of een zogenaamde positieve afwijzing) aan te vragen en te verkrijgen bij de Dienst Regelingen (Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie) voor het verstoren van Gierzwaluw alvorens de werkzaamheden uit te voeren. Bij de aanvraag dient een activiteitenplan te worden opgenomen, waarin onder andere maatregelen staan vermeld om verstoring te voorkomen.
- Bovendien wordt geadviseerd om een ecologisch werkprotocol op te (laten) stellen, waarin specifieke maatregelen zijn uitgewerkt om verstoring van dieren te voorkomen en waarin is uitgewerkt op welke wijze wordt omgegaan met de aanwezigheid van de beschermde verblijfplaatsen tijdens de ingreep. In het ecologisch werkprotocol wordt ook aangegeven hoe om te gaan met andere aanwezige, beschermde en niet beschermde soorten en wordt invulling gegeven aan de zorgplicht. Uiteraard dient (aantoonbaar) volgens dit protocol te worden gewerkt.
- Indien mogelijk verstorende werkzaamheden plaatsvinden in een periode waarin zich broedgevallen voor kunnen doen, dan dient kort voor de aanvang vastgesteld te worden dat er daadwerkelijk geen broedgevallen aanwezig zijn en verstoord kunnen worden.
- Voor alle soorten (beschermd en niet beschermd) geldt de algemene zorgplicht. Deze houdt in dat de werkzaamheden op een zodanige wijze worden uitgevoerd dat planten en

dieren zo min mogelijk worden verstoord. In elk geval dient de verstoring beperkt te blijven tot het (netto) plangebied. Ook materialenopslag, bouwketen etc. dienen binnen de begrenzing van het plangebied een plaats te krijgen en mogen in elk geval geen verstorend effect hebben buiten het plangebied. Bij de werkzaamheden is het van belang de bestaande, te handhaven gebouwen en groenvoorzieningen niet aan te tasten.

BRONNEN

De Groene Ruimte, 2012. *Quickscan plangebied Insulindeweg, Amsterdam.* De Groene Ruimte, Wageningen (projectnummer 12346).

Dienst Regelingen, 2011a. *Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis Pipistrellus pipistrellus*. Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie, Den Haag.

Dienst Regelingen, 2011b. *Soortenstandaard Ruige dwergvleermuis Pipistrellus nathusii*. Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie, Den Haag.

Dienst Regelingen, 2011d. *Soortenstandaard Gierzwaluw Apus apus*. Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie, Den Haag.

Dienst Regelingen, 2011e. *Soortenstandaard Huismus Passer domesticus*. Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie, Den Haag.

Van Bochove, K., 2012. *Inventarisatie van broedvogels en vleermuizen bij de Insulindeweg te Amsterdam* - Van Bochove Ecologisch Onderzoek, Wageningen i.o.v. De Groene Ruimte, Wageningen.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur, 2012. *Vleermuisprotocol 2012. 24 februari 2012.* Netwerk Groene Bureaus, Odijk.